

(Štefan Jovančovič) piše madjarsko-slovenski in slovensko-madjarski besednjak, se vé, de v narečji ogerskih Slovencov. Pervimu delu bo pridjana pismenost slovenskoga narečja po madjarsko, drugimu pa pismenost madjarskoga jezika po slovensko spisana. Na celo delo okolo 60 pola drobniga tiska je predplačanje 2 gold. 24 krajc.

(Nov besednjak.) Posebno pomoček, kakó deržavo ali sploh deželo spoznati, so besednjaki, v katerih se najdejo iména mest, tergov, fará, vasi, sosésk, hribov, rék, in drugih reči veči cene po abecednim redu popisanih. Taki zemljopisno-deržavni besednjak je dal gosp. Jovan Gavrilović, serbski deržavni uradnik pri oskerbení davkov, od svoje serbske dežele s cirilskimi črkami na svitlobo. Imenuje ga:

Rečnik geografsko-statističkij Srbje.
Sastavio Jovan Gavrilović, načalnik odélenja pri popečiteljstvu financije.

V tim rečniku se najde 1.) Vsako mesto v Serbiji v katerim okrožji in srenji je, koliko hiš in duš ima i. t. d. 2.) Koliko je v kaki srenji mest, sél (vasi), zaselkov ali selnic i. t. d. 3.) Koliko je v slehernim okrožji občin, sél, selnic, koliko šol i. t. d. 4.) Hribi in njih visokost. 6.) Eparhije, njih razdeljenje, samostani, število duhovnov, cerkvá i. t. d. 6. Spis Srbia obseže deržavopis ali statistiko serbske dežele. — Iz tega vidimo, de ta besednjak je velike cene ne le Serbu, ampak tudi stranskim, kteri se s Serbo želé spoznati; zlasti zemljo- in zgodopiscam, in jezikoslovcam. Še veči cena mu iz tega zvira, de je pervi deržavopisni besednjak serbljanske knežije, in večidel le po domaćih virih spisan. — Natisnjen je pohvaljeni rečnik v Belogradu 1846.

Urno, kaj noviga?

(Železnica od Siske v Banino Selo na Slavonskim) je od presvitliga Cesara dovoljena, in de se bojo mogle nektere potrebne dela še to jesen začeti, so za te pripravila Cesar 550,000 gold. srebra privolili.

(„Oče naš“ v 610 jezikih) je ravno zdej v krasnim natisu cesarske tiskarnice na Dunaji na svitlo prišel. Kdo bi mislil, de je toliko jezikov ali prav za prav narečij na svetu! 43 mož je nabiralo po celim svetu „oče naše“ v mnogih jezikih, in jih je nabralo 610! Natis teh „oče našov“ s podobami na 8 tablah je takó lep, de se ne more popisati. (Theat. Zeit.)

(Na Dunaji) sta ravno zdej za denar viditi 2 posebna angležka konja: eden je 24 pesti visok, vaga pa 25 centov; drugi pa je le 33 palcov visok in vaga 85 funtov. Obá sta 8 lét stara.

(V Berlinu) so v 3 mesecih — to je od 13. rožnega cveta do 13. kimovca 133 kónj zaklali in od njih 66,926 funtov mesá snedli.

(Tudi na Dunaji) je prosila „družba zoper terpinčenje žival“ deželno gosposko za privoljenje konje klati in njih mesó prodajati.

Šolske rečí.

Osapska šola v Istríi se skoz in skoz pridno obnaša. Neutruljivo si gosp. tehtant Železnikar zanjo prizadevajo, ki so vsak dan po več ur v nji zakanpi. Tudi učitelj Osapske šole, gosp. Cesar, zasluži očitno hvalo. — Tako je lepo!

Število ljudí na svetu.

Na celim svetu živí okoli tavžent milijonov ljudi. Na koncu pretečeniga stolétja je bilo med temi 3 milijone ljudov, 140 milijonov mohamedanov (turške

vére), 657 milijonov ajdov, 200 milijonov pa kristjanov. V pretečenim stoletji se je število kristjanov za 45 milijonov pomnožilo; število mnogih drugih vér je pa ali pri starim ostalo, ali pa se je zmanjšalo.

Na grobu verliga kmetovavca.

Novice oznanujejo bravecам, kadar kak imeniten gospod, kak učen in sloveč mož umerje, — zakaj bi tudi ne oznanile smerti verliga kmetovavca, ki je bil priden in umen gospodár, dober oče svojih rodovini, pomočnik revnim, pobožen kristjan! In tak mož — spoštovan in čisljen od cele sošeske — je umerl 24. listopada v Samarii v Ipavi, Jožef Vertovc po imenu. Nagla smert ga je — v 34. létu njegove starosti — pridni ženici in 4 hčerkam vzela, katerih nar starejši je še le 6 lét stara. Silna žalost je zapušeno udovo skorej na smertno posteljo vèrgla; Bog daj, de bi otročiči tudi matere ne zgubili! — Ranjki je bil posebno brihtniga uma in si je sam iz svoje glave marsikako reč zmislil in se je sam iz sebe naučil. Novice je od njih začetka noter do svoje zadnje ure pridno bral in tudi svoje sošede k njih branju vnemal. Bog mu je pa tudi za njegovo pridno in umno kmetovanje in za njegovo pobožno življenje svoj posebni blagoslov dodelil in mu lepo premoženje podaril. — Kako močno de so ga njegovi sošedje ljubili in spoštovali, se očitno iz tega vidi, de tisti dan, ko so ranjciga pokopali, je cela sošeska praznovala in ga z veliko žalostjo na pokopališče spremila. Srečen mož, ki tako ljubljen se iz tega sveta loči! Pa čast in hvala tudi sošeski, ki svoje takó spoštuje!

Naš visoko častitljivi gosp. fajmošter Vertovc so bili rajncimu stric in so ga enmal pred njegovo smrtjo obiskat prišli, de bi bili pri njem novo mašino za repo rezati vidili, ki jo je njegov žlahtnik Šuc iznajdel; — pač niso mislili, de bi to obiskanje poslednje bilo! V njih naročji je rajnki sklenil, s kateriga smrtjo zgubi Vertovcov rojstni dom svoje imé, kateriga je veliko veliko lét spoštovaniga ohranilo; Vertovcova hiša je bila tudi skorej skozi 100 lét — zavoljo pomanjkanja pripravnih gostivnic — popotnikam gospôskiga stanú vedno prijazno odperta; — zdaj bo to vse drugači.

Žalost nas obide, ko vidimo take spremembe na svetu!

Dr. B.

Prislovice Štajarskih Slovencov.

Jej domá, kar imaš, ondi pa, kar dobiš. — Glad je narboljši sokáč (kuhar). —

Današnjemu listu je perdjan dva in trideseti del kemije.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	4. Grudna.	29. Listopada.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	40	2	40
1 > > banaške...	2	45	2	45
1 > Turšice.....	1	50	1	44
1 > Soršice.....	—	—	2	19
1 > Rézi	2	3	2	10
1 > Ječmena	1	33	—	—
1 > Prosa	1	58	1	56
1 > Ajde	1	34	1	36
1 > Ovsá	1	2	—	57

Prešiči po 7, 6 in pol, in po 6 krajc. funt. — Špêh po 22 in 21 gold. cént.